

NIEUWSBRIEF

Ledenblad van de natuur- en milieuvereniging

V.Z.W. De Mark

Tasseniersstraat 1 - 1570 Galmaarden

Januari – juni 2025

Het bestuur van vzw De Mark wenst aan haar leden in 2025 een goede gezondheid naar lichaam en geest. Laat ons samen zorg dragen voor onze bodem, de lucht en het water.

Het bestuur van vzw De Mark

**Steun de aankoop en het beheer van onze reservaten!
Stort uw lidgeld van 20 euro (zie pag. 16).**

Het fusieverhaal en de samenwerking met Natuurpunt Pajottegem

We zijn in vzw De Mark verenigd om de natuur en het milieu te beschermen in de omgeving van de Markrivier. Vzw De Mark is een politiek neutrale en onafhankelijke vereniging met werkingsgebied Galmaarden- Herne- Bever. Vzw De Mark heeft als doelstellingen: natuurbehoud, biodiversiteit, zorg voor de omgeving en de daaruit voortvloeiende zorg voor de mentale en fysieke gezondheid van de mens.

Deze doelstellingen worden geconcretiseerd door financieel te helpen om terreinen te verwerven. Ondertussen hebben we zo sinds 1988 al meer dan 90 ha natuurreservaten samen met vzw Natuurpunt opgericht. De vrijwilligers van vzw De Mark helpen enthousiast en gedreven mee in het beheer van deze reservaten.

Natuurpunt en vzw De Mark zijn twee aparte vzw's en hebben elk hun eigen leden. Een aantal gezinnen zijn lid van beide verenigingen. Vzw Natuurpunt heeft veel lokale afdelingen, waaronder "Natuurpunt afdeling Gooik", die de natuurgebieden Kesterheide, bovenloop Zuunbeek en Muziekvallei beheert. Met de start van de nieuwe fusiegemeente, werd Natuurpunt afdeling Gooik uitgebreid tot Natuurpunt Pajottegem. Natuurpunt Pajottegem brengt ongeveer 400 leden samen uit de 12 dorpen van fusiegemeente Pajottegem (Gooik, Galmaarden, Herne) en Bever. Vandaar dat de leden van Natuurpunt in ons werkingsgebied recent een uitnodiging kregen voor een kennismaking en receptie in Gooik.

Natuurpunt Pajottegem is al een tijdje vragende partij om kennis te maken met onze vzw De Mark en met onze natuurgebieden. Een aantal mensen van beide verenigingen hadden onlangs een interessant en bemoedigend onderhoud om elkaars werking en activiteiten beter te leren kennen. Het is belangrijk dat we ons gelijkaardig doel vooropstellen en dat we niet in concurrentie maar in alle openheid aanvullend op elkaar naar buiten treden. Op die manier blijft de werking en het respectievelijke werkingsgebied voor iedereen duidelijk. Dit zal de beide verenigingen versterken. We kunnen schouder aan schouder opkomen voor onze natuur zonder dat vzw De Mark aan eigenheid moet inboeten. Dit werd ook

V.Z.W. De Mark

door de mensen van Natuurpunt nog eens benadrukt. Het is geen keuze tussen Natuurpunt Pajottegem OF vzw De Mark maar het is wel een EN-EN-verhaal. Belangrijk is dat ook wij die boodschap blijven uitdragen.

In de praktijk betekent dit dat we op de hoogte zullen zijn van elkaars activiteiten, elkaars activiteiten kenbaar kunnen maken en er aan deel kunnen nemen. Zo is Natuurpunt Pajottegem o.a. bereid onze activiteiten via de website van Natuurpunt (nationaal overkoepelend) aan een groter publiek kenbaar te maken. Betreffende de reservatenwerking blijft onze verhouding met Natuurpunt ongewijzigd en ook op financieel vlak verandert er niets.

We hopen hiermee klaarheid te bieden in deze evolutie die het fusieverhaal onvermijdelijk met zich meebrengt.

Volg ook de activiteiten van Natuurpunt Pajottegem

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-pajottegem/agenda?page=0>

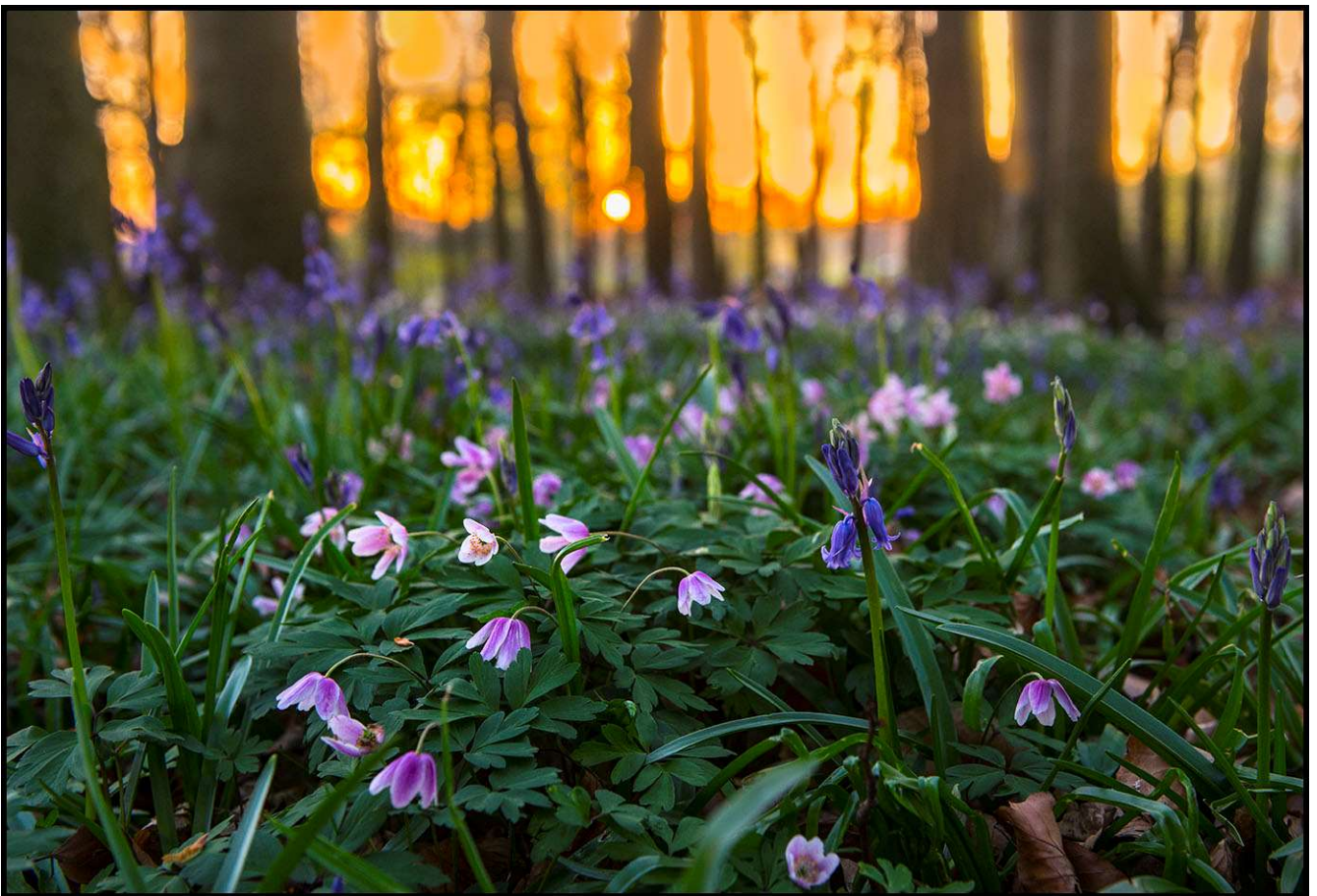

Foto: Luc Cromphout

ACTIVITEITENKALENDER

Dinsdag 4 februari	Startdatum yogalessen
Vrijdag 7 maart	Algemene vergadering
Zaterdag 15 maart	Snoeiles in het Dominicanessenklooster te Herne
Zondag 13 april	Lentewandeling in het Kluysbos
Zaterdag 26 april	Landschapswandeling in Vollezele
Zaterdag 17 mei	Beestjes zoeken met kinderen uit het lager onderwijs van Galmaarden, Herne en Bever voor 6 tot 8-jarigen
Zondag 18 mei	Gluren bij de burenen: Terneppe – brongebied van de Mark
Zaterdag 24 mei	Beestjes zoeken met kinderen uit het lager onderwijs van Galmaarden, Herne en Bever voor 9 tot 12-jarigen
Zondag 25 mei	Lentewandeling in de Markvallei
Zaterdag 14 juni	Zomerwandeling in Oetingen
Zaterdag 21 juni	Bezoek aan de Groentelaar

Activiteiten Natuurpunt Pajottegem: <https://www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-pajottegem/agenda?page=0>

WERKDAGEN: help je mee (zie ook pag. 14)

Data waarop de werkdagen doorgaan van 8u30 tot 12u30:
Za 11 januari, 8 februari, 8 maart, 12 april, 10 mei en 14 juni

STARTDATUM WEKELIJKSE YOGALESSEN

Dinsdag 4 februari

- Waar :** Baljuwhuis Marktplein Galmaarden
Brouwerzaal
- Wanneer :** Vanaf 4 februari tot en met 3 juni 2025
Dinsdagen van 20 u tot 21u30 (30 min. volledige
ontspanning/meditatie)
- Prijs :** 10 € voor niet leden vzw De Mark, 9 € voor leden vzw de Mark
Betaling gebeurt bij aanvang van iedere les
- Lesgever :** Olivia Seminck
Info en inschrijven bij: olivia.seminck@gmail.com of 0499 315091

YOGA en RELAXATIE

De Vijf Tibetaanse Riten waar we iedere les meer starten zijn meer dan yoga-oefeningen alleen; het zijn bewegingen die uitblinken in hun eenvoud en hebben een verjongend, versoepelend en versterkend effect op lichaam en geest.

Yoga is ook thuiskomen bij jezelf los van de buitenwereld, je grenzen leren respecteren door correct te ademen en los te laten.

Je hoeft helemaal niet soepel of jong te zijn om ermee te starten, je doet wat je op dat moment aankan zonder oordeel.

Na de les is er een verse kruidenthee die je een gezonde nachtrust zal bezorgen.

ALGEMENE VERGADERING

Vrijdag 7 maart

Alle leden zijn welkom op de **Algemene Vergadering** van vzw De Mark.

Dit jaar gaat die door op vrijdag **7 maart om 20u** in de **Meierzaal** van het Baljuwhuis.

Op deze vergadering wordt de werking van de vereniging voorgesteld en een financieel jaarverslag gebracht.

Snoeiles fruitbomen

Zaterdag 15 maart

- Waar :** Dominicanessenklooster, Heilige Geeststraat 24 in Herne
Wanneer : Zaterdag 15 maart om 14 uur
Prijs : leden: 1 euro, niet leden: 2 euro
Lesgever : Frans Vandenbosch

We kijken vooreerst naar het resultaat van de snoeibeurt die we er vorig jaar hielden. Jarenlang werd er in deze boomgaard niet gesnoeid zodat een aantal oude fruitbomen aan verjonging toe zijn.

We krijgen uitleg over het aanschaffen en het onderhouden van snoeimateriaal . Nadien wordt de techniek van het snoeien in praktijk gebracht.

Tot slot krijgen we een korte initiatie over het enten van fruitbomen.

LENTEWANDELING KLUYSBOS

- Waar :** Samenkomst aan de St.-Pauluskapel
Paulusstraat 16 te Galmaarden
Wanneer : Zondag 13 april - vertrek 9u – einde omstreeks 12u
Prijs : Leden vzw De Mark en Natuurpunt : gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
Gids : Luc Meert

Het **Kluysbos** is één van de 4 Natuurpunt-reservaten, beheerd door vzw De Mark. Het is een authentiek bron-loofbos met in de lente prachtige tapijten van voorjaarsbloeiers (bosanemonen, wilde hyacinten, daslook, dotterbloemen, enz.). Deze vormen het hoofdthema van de wandeling, maar daarnaast hebben we ook oog voor andere lenteboden zoals de vele vogels, en voor het spectaculaire Pajotse landschap op de flanken van de Bosberg.

Voorzie waterdicht schoeisel en gepaste kledij, zeker tijdens een regenachtige periode.

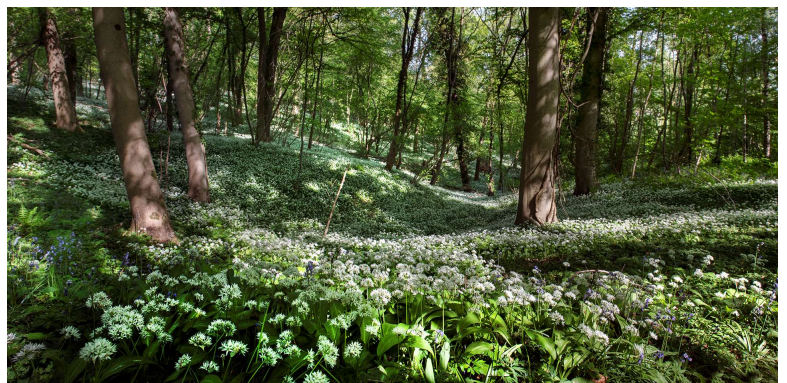

Foto Luc Cromphout

LANDSCHAPSWANDELING VOLLEZELE

- Waar :** Samenkomst aan de kerk van Vollezele
- Wanneer :** Zaterdag 26 april - vertrek 14u – einde omstreeks 16u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt : gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Pablo

Pablo neemt ons mee voor een stevige landschapswandeling langs mooie trage wegen.

LENTEWANDELING MARKVALLEI

- Waar :** Samenkomst aan de St.-Pauluskapel
Paulusstraat 16 te Galmaarden
- Wanneer :** Zondag 25 mei - vertrek 9u - einde omstreeks 12u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt : gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Luc Meert

De Markvallei is het oudste en grootste Natuurpunt-reservaat, beheerd door vzw De Mark. Dit natuurgebied ligt langs beide oevers van het riviertje de Mark tussen de dorpen Galmaarden en Viane. Het is een gevarieerd lappendeken van bloemrijke weiden en graslanden, knotwilgenrijen, houtkanten en bosjes, poelen en moerassen. In mei bereiken de bloemenpracht (waaronder wilde orchideeën) en het vogelgekwel hier hun hoogtepunt.

ZOMERWANDELING OETINGEN

- Waar :** Samenkomst kerkplein, Oetingen
- Wanneer :** Zaterdag 14 juni - vertrek 16u – einde omstreeks 18u
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt: gratis
Niet-leden: 2 € per volwassene, kinderen tot 12 jaar gratis
- Gids :** Pablo

Stevige wandeling langs velden en bossen vanuit Oetingen

Voorzie voor al deze wandelingen waterdicht schoeisel en gepaste kledij, zeker tijdens een regenachtige periode.

GLUREN BIJ DE BUREN:

Terneppe – brongebied van de Mark

- Waar :** Samenkomst Marktplein Galmaarden (voor de kerk), vanwaar we carpoolen
- Wanneer :** Zondag 18 mei van 9u tot 16u – samenkomst om 8u30 in Galmaarden
- Prijs :** Leden vzw De Mark en Natuurpunt : 3 euro, niet-leden: 5 €

Wandeling aan de oorsprong van de Mark

We ontdekken die dag rivieroeverbossen, het bos van Edingen en het natuurreservaat Terneppe tijdens een wandeling met gids van 9 km. We doen dit over de nieuw aangelegde paden te Mark, deelgemeente van Edingen, en langs de waterlopen de Royan en de Mark.

's Middags is er een picknick gepland op de boerderij "Court au Bois" (coöperatie Maferme) met bierproeverij en een bezoek aan hun installaties .

De wandeling gaat door in samenwerking met Cercles des Naturalistes de Belgique "Entre Dendre et Senne" en Enghien Environnement, Nature et Transition.

Inschrijving voor 10 mei door het storten van 3 euro voor leden of 5 euro voor niet-leden op rek .nr. van vzw De Mark BE05 4412 5182 4175 met vermelding "Wandeling aan de oorsprong van de Mark ".

KINDERWORKSHOP

Beestjes zoeken

zaterdag 17 mei en zaterdag 24 mei

- Waar :** Samenkomst aan de St.-Pauluskapel
Paulusstraat 16 te Galmaarden
- Wanneer :** Zaterdag 17 mei voor kinderen van 6-8 jaar
Zaterdag 24 mei voor kinderen van 9-12 jaar
- Begeleider :** Bruno Vandewinckel

Samen met de kinderen uit het lager onderwijs van Galmaarden - Bever – Herne gaan we "Beestjes zoeken ".

Meer info volgt via de flyer die via de scholen zal verdeeld worden.

BEZOEK AAN DE GROENTELAAR zaterdag 21 juni

- Waar :** Samenkomst om 9u30 op het marktplein van Galmaarden vanwaar we carpoolen
- Wanneer :** Zaterdag 21 juni van 10u00 tot 12u30 in Pepingen
- Prijs :** Leden vzw De Mark: 3 €, niet-leden: 5 €
- Begeleider :** Boer Tijs Boelens

Bezoek aan 'De Groentelaar' te Pepingen

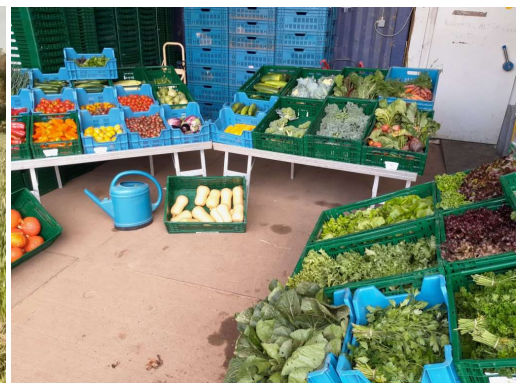
"Ik ben bioboer bij de Groentelaar, een coöperatieve te Pepingen. Op onze boerderij telen we vooral groenten, maar er is ook wat fruit en er zijn legkippen. Met onze boerderij proberen we een andere economie vorm te geven. Een economie waar ruimte is voor mensen en natuur". Aldus stelt boer Tijs zich voor.

De groentelaar verkoopt eigen producten en de producten van collega's aan tal van coöperatieve winkels in Brussel, maar ook op het Marktje dat elke zaterdag plaats vindt op het erf.

We gaan langs tijdens de markt en zullen het veld in al zijn schoonheid kunnen aanschouwen. Boer Tijs zal inzoomen op de verschillende groenten, hun teelt, de Akker biodiversiteit, maar ook de sociale realiteit van het platteland. Tot dan!

Inschrijving door storten voor 15 juni van 3 euro voor leden of 5 euro voor niet-leden op rek. nr. van vzw De Mark BE05 4412 5182 4175 met vermelding "groentelaar".

De blauwe reiger tekst en foto's door Wouter Faveyts

Kennismaking

Er zijn zo van die vogelsoorten die bij de meeste mensen wel een belletje doen rinkelen. Een reiger is er zo eentje. Een grote vogel, op lange steltpoten en met een lange, sierlijke nek. In Europa komen een tiental soorten reigers voor, maar 'een reiger' is bij ons in regel een Blauwe Reiger, de meest algemene van die soorten. Daar is recent verandering in gekomen, maar daarover later in dit stuk meer.

De naam laat al vermoeden welke kleur een Blauwe Reiger heeft. Een beetje nuance is wel op zijn plaats: de vogel is niet smurfenblauw of azuurblauw. Eerder grijsblauw. Jonge Blauwe Reigers zijn egaler grijs dan oudere vogels. Die laatste hebben een grotendeels witte hals en kop, met een opvallende zwarte streep die vanaf het oog naar achterop de kop loopt. Die zwarte streep loopt bij oudere reigers uit in een dun, zwart en afhankelijk kuifje. Op het einde van de winter en het begin van de lente hebben die oudere reigers ook grijze sierven op de rug en een felgele snavel. Dat zijn als het ware sierraden die ze gebruiken om elkaar het hof te maken wanneer ze zich klaar maken om te gaan broeden. Pak maar eens je verrekijker en zoek in die periode van het jaar zo eens een mooie adulte Blauwe Reiger in vol ornaat: prachtige vogels!

Sinds een aantal jaren duiken in de streek steeds vaker Ooievaars op. Ondanks de grote verschillen worden deze soorten door een onge oefend oog al eens met elkaar verward. In de Dendervallei ten noorden van Geraardsbergen komen sinds 2013 Ooievaars tot broeden en in 2023-2024 ging het al om drie broedparen. Waarnemingen van Ooievaars nemen ook in de Markvallei toe, dus wie weet vestigt die soort zich in de nabije toekomst ook in het werkingsgebied van vzw De Mark.

Terug van bijna weggeweest

Blauwe Reigers zijn tegenwoordig een vertrouwd zicht, maar dat is ooit anders geweest. Een grotendeels laaggelegen regio met van nature veel waterrijke gebieden als België moet ooit een reigerparadijs geweest zijn. Om verschillende redenen waren mensen echter geen fan van reigers, en onder meer Blauwe Reigers werden genadeloos vervolgd. Het feit dat de soort meestal in kolonies broedt, waarin een aantal broedparen samen hokken, maakte haar extra kwetsbaar voor kwaadwillige personen. Afschot en vernietiging van nestplaatsen zorgden voor een sterke afname en toen daar halverwege de 20ste eeuw nog eens een golf van agressieve, dodelijke pesticiden

bijkwam, ging het heel slecht met de soort. Omstreeks de jaren '60 zaten in heel België nog maar een paar honderd Blauwe Reigers en de soort werd stilaan een curiosum. Gelukkig kwam er net op tijd wettelijke bescherming en werd het gebruik van die toenmalige pesticiden teruggeschroefd. De populatie kon terug opveren. De tendens naar zachtere winters hielp ook: in strenge winters is er sprake van grote sterfte en als dat wegvalt stijgt de overlevingskans.

Rond de eeuwwisseling bereikte het aantal Blauwe Reigers in België een hoogtepunt van 3.200-3.600 broedparen. Twee derde daarvan zat in Vlaanderen. Sindsdien is de populatie wat afgenomen en gestabiliseerd op een lager niveau. De reden daarvoor is dat populaties van wilde soorten niet eindeloos kunnen blijven toenemen. Op een bepaald moment worden ze gereguleerd door natuurlijke factoren zoals voedselbeschikbaarheid, nestgelegenheid en onderling territoriaal gedrag. Dat de Blauwe Reiger zo sterk kon toenemen was te danken aan het feit dat de aantallen in het grootste deel van de 20ste eeuw net ongewoon laag waren, door menselijke toedoen.

Meer over de Blauwe Reiger in volgende nieuwsbrief

NIEUWS UIT DE RESERVATEN

EDUCATIEF NATUURBEHEER

Ook dit najaar kregen we ikv “educatief natuurbeheer” hulp van de **Galmaardse scholen** bij het beheer in onze reservaten, maar grote hulp kwam er door de samenwerking met **Steinerschool Gent**.

Van 24 t.e.m. 26 september 2024 namen er 70 leerlingen van het derde jaar middelbaar onderwijs aan deel, begeleid door een 10-tal leerkrachten en evenveel medewerkers van vzw De Mark.

De algemene indruk over het verloop en het resultaat van de werkzaamheden is zeer positief. Voor beide partners is het een overtuigende win-win samenwerking geworden. Het was een fijne, warme samenwerking met onverhoopt goede resultaten. De inzet en leergierigheid van de meeste leerlingen was hartverwarmend.

Voor de vzw De Mark was het uiteraard een gedroomde kans om een aantal werken, die bij gebrek aan mankracht niet uitgevoerd geraakten, toch te realiseren.

BEHEERDAGEN

In onze natuurgebieden staan HEEL veel knotwilgen! Knotwilgen hebben een hoge biodiversiteitswaarde, maar moeten om de zoveel jaar geknot worden. In de winter gaat dan ook heel wat tijd naar het knotten van de wilgen.

Na het knotten van de wilgen wordt het fijn hout meteen verhakseld en de dikke takken apart gehouden als brandhout.

Het dikke hout brengen we naar onze stapelplaats waar het mooi gestapeld wordt en het kan drogen. Dit hout bieden we te koop aan om onze reservatenwerking mee te ondersteunen.

ZIN OM TE HELPEN? ALTIJD WELKOM!

Onze werkdagen vinden plaats elke 2^e zaterdagvoormiddag van de maand.

Als je graag op de hoogte bent van waar er gewerkt wordt en wat er te doen is, graag een belletje of een bericht naar Luc N. 0494/ 48 26 64.

Zaterdagen waarop de werkdagen doorgaan van 8u30 tot

12u30:

Za 11 januari

Za 8 februari

Za 8 maart

Za 12 april

Za 10 mei

za 14 juni

HOUTVERKOOP

Zoals op voorgaande foto's te zien is gaat er tijdens onze werkdagen heel wat tijd en energie naar het opruimen van omgevallen bomen en het knotten van wilgen.

Dat levert een enorme hoeveelheid hout op! 🌳 Na verzagen en klieven stapelen we dat mooi zodat het kan drogen en we brandhout kunnen verkopen!

De opbrengst van dit hout gaat integraal naar de financiering van onze reservatenwerking.

HOUT TE KOOP

🔪 **75 € / m3** voor droog hout (gekliefd en geleverd binnen 10 km afstand van de opstapelplaats)

🔪 **60 € / m3** voor vers hout (gekliefd en geleverd binnen 10 km afstand van de opstapelplaats)

Interesse?

Neem gerust contact op met ons per e-mail aan info@vzwdemark.be

Terugblik 'Vriend van het groene lint'

Op zaterdag 16 november hadden we naar goede gewoonte onze jaarlijkse actie "Vriend van het Groene lint" met de bedoeling streekgebonden planten, struiken en bomen aan te bieden aan mensen die hun tuin of een stuk grond verder willen inrichten met aandacht voor de natuur en de streek

Via onze website, het gemeenteblad van Galmaarden en andere kanalen boden we een assortiment aan van meer dan 100 soorten en variëteiten.

In totaal werden bij de **350 plantjes** verkocht, waaronder 27 fruitbomen, aan **meer dan 27 geïnteresseerden**.

De afhaling op zaterdagochtend verliep heel vlot en zoals gepland werden nagenoeg alle bestellingen tijdig afgehaald.

Wij willen iedereen bedanken die meegeholpen of deelgenomen heeft aan deze actie.

Ook een bijzonder dank aan het gemeentebestuur van Galmaarden voor het ter beschikking stellen van de gemeentelijke loods.

STEUN HET RESERVATENFONDS

Koop een nestkastje

Wie heeft er nog een plekje voor een nestkast?

Deze mezenestkasten worden best gehangen op een rustige plek met de invliegopening naar het oosten.

De ideale periode voor nestkastjes op te hangen is het najaar tot en met maart. Met een beetje geluk is de nestkast komende lente meteen ingenomen!

nestkast gemaakt door Luc Boussaert

Te koop: 10 €
mail naar info@vzwdemark.be

Via gift - Voor het eigen reservatenfonds zie www.vzwdemark.be

Bij elke gift vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest.

vzw De Mark koopt samen met Natuurpunt vzw verschillende natuureservaten aan. Het betreft het "Kluysbos" in Galmaarden, de "Markvallei" deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen en het "Hof ten Berg" eveneens deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen. De restfinanciering wordt door vzw De Mark gedragen.

Giften voor het Reservatenfonds zijn welkom op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588. BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding van het projectnummer van het reservaat;

Project nr. 9954 voor Kluysbos -Galmaarden
Project nr. 9929 A voor Markvallei Vlaams -Brabant
Project Nr. 9978 A voor Hof ten Berg Vlaams -Brabant
Project nr. 9978 B voor Hof ten Berg Oost- Vlaanderen

LIDMAATSCHAP 2025

Vzw De Mark beheert de natuureservaten het "Kluysbos" in Galmaarden, de "Markvallei" en "Hof ten Berg" deels in Galmaarden en deels in Geraardsbergen.

Door lid te worden van de vereniging steun je onze werking van aankoop en beheer. We verwelkomen je natuurlijk ook met veel plezier op onze activiteiten. Wil je graag je lidmaatschap voor 2025 vernieuwen of starten? Stort dan **20 euro op rekening BE05 44 12 5182 4175** van VZW De Mark en noteer in de mededeling je adres (straatnaam, huisnummer en postcode) aub. Mail je ons ook jouw naam, voornaam en emailadres aub? Zo kunnen we de mailadressen linken aan de namen van de leden. Hartelijk dank!

V.U. : André Prové Tasseniersstraat 1, 1570 Galmaarden (054/58 92 17) - Layout: Ann & Nathalie

